

Abdulahad Dâvûd.

Tevrat ve İncil'e Göre Hz. Muhammed (Muhammad in the Bible).

terc. Nusret Çam. İzmir: Nil Yayınları, 1992. 355 sayfa.

ISBN: 975-7455-52-0

İlahe MEMMEDOVA KURŞUN*

Müslüman olmadan önceki adı Peder David Benjamin Keldânî olan Abdulahad Dâvud, Uniate Keldânî mezhebinin Roma Katolik Kilisesine bağlı bir rahip idi. İran'ın Urmiye şehrinde 1867 yılında dünyaya gelen Dâvud, ilk tahsilini burada aldıktan sonra Canterbury Başpsikoposu Misyon Teşkilatında öğretim üyesi olarak çalışmış, daha sonra ise Propaganda Fide College'de dînî ve felsefî çalışmalar yapmak üzere Roma'ya gönderilmiştir. Üç yıl sonra rahiplik rütbesine yükselen Dâvud'un İbrânîce, Süryânîce, Arâmîce, Yunanca, Arapça gibi dillere hâkim olması, eski dinleri aslî kaynaklarından öğrenmesine ve incelemesine sebep olmuştur. Zamanla İslâmî meselelere vukûfiyeti, onun hakîkati beyân etme iştîyakını ortaya çıkararak İngiltere dönüşü İstanbul'da "Abdulahad

Dâvûd" adını alıp müslüman olmasına ön ayak olmuştur.

Dâvud'un değerlendirmesini yaptığımız *Tevrat ve İncil'e Göre Hz. Muhammed* adlı eserinin çevirmeni Prof. Dr. Nusret Çam, eserin kıymetini daha önce konuyla ilgili yapılmış çalışmalarla kıyas ederek ortaya koymaktadır. Buna göre, her ne kadar Hz. Muhammed'in son nebî oluşunun Eski ve Yeni Ahid'de müjdelenmesiyle ilgili araştırmalar daha önceleri birçok kere yapılmış olsa da, bu çalışmalarda araştırmacılar ya yetersiz dilbilgisi sebebiyle aslî kaynaklara ulaşamamışlar ya da görüşlerini sadece Barnabas İncili'ne dayandırmışlardır. Çam'a göre, bu eksiklik Dâvud'un orijinal ismi *The Prophet in the Bible* olan eseriyle önemli ölçüde giderilmiştir.

* **ORCID:** 0000-0002-2004-2086. Dr., Hikmet İlimleri Merkezi Genel Müdürü,
E-mail: kursunilae@gmail.com.

Geliş Tarihi: 11.10.2024

Kabul Tarihi: 18.11.2024

Yayın Tarihi: 30.11.2024

Atf Bilgisi: İlahe Memmedova Kurşun, "Kitap Deęerlendirmesi", inceleme: *Tevrat ve İncil'e Göre Hz. Muhammed*, Abdulahad Dâvûd, *Tasavvuf Araştırmaları Enstitüsü Dergisi* 3, 2 (2024): 149-153.

Bu makale uluslararası CC BY-NC-ND 4.0 lisansı altında yayımlanmaktadır.
(<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/>)

Eserin dili İngilizce'dir. Eser iki ana bölümden müteşekkil olup ilk bölüm Eski Ahid'de Hz. Muhammed, ikinci bölüm ise Yeni Ahid'e göre Hz. Muhammed başlığını taşımaktadır. Yazar, eserin ilk bölümünde "Eski Ahid ve Ahmed", "Büyük Evlat Olma Hakkı ve Ahit Meselesi", "Mispa Kelimesi", "Hz. Muhammed Şiloh'dur", "Hz. Muhammed ve Büyük Konstantin", "Hz. Muhammed Daniel'in Rüyasında Sözü Edilen İnsanoğlu'dur", "Kral Davud'un O'na 'Efendim' Diye Hitap Etmesi", "Ahid'in Efendisi ve Resûlü", "Gerçek Peygamberler Sadece İslâm'ı Vazetmişlerdir", "İslâm Dîni Allah'ın Yeryüzündeki Saltanatıdır" alt başlıkları altında Hz. Muhammed'in peygamberliğini ve İslâm'ın ilk ve son din olduğunu ortaya koymaktadır. Bu bağlamda, Abdulahad Dâvud esere başlarken amacının asla Hıristiyan dostlarını rencide etmek olmadığını altını çizmekte ve bu hakikatleri beyan etmekle onları dostça bir müzakereye davet ettiğini belirtmektedir. O, Hıristiyanlar'ın düştükleri hatanın Allah'ın zâtını tarif etmeye çalışmak olduğunu vurgulamakta ve İslâm'daki (Allah'ın isim ve sıfatları bağlamında) tevhid anlayışını ortaya koyarak bu konuya açıklık getirmektedir.

Bu bölümde Abdulahad Dâvud, Eski Ahid'den Hagay 2/7-9¹ âyetlerini örnek göstererek burada zikredilen "Hamida" ve "Şalom" kavramlarının Hz. İsa ile bir ilgisi olmadığını, Hz. Ahmed ve Selâm'a (İslâm) işaret ettiğini ortaya koymaktadır. Onun bu hususta beyan ettiği bir diğer âyet ise Malaki 3/1² âyetidir. Yazar,

- 1 *'Bütün ulusları sarsacağım, bütün milletlerin Hima-da'sı buraya gelecek. Ben de bu tapınağı görkemle dolduracağım.'* Böyle diyor Her Şeye Egemen RAB. *'Gümüş de, altın da benim'* diyor Her Şeye Egemen RAB. *'Yeni tapınağın görkemi, öncekinden daha büyük olacak. Buraya esenlik vereceğim.'* Böyle diyor Her Şeye Egemen RAB.
- 2 *'İşte habercimi gönderiyorum. Önümde yolu hazırlayacak. Aradığınız Rab ansızın tapınağa gelecek; görmeyi özlediğiniz antlaşma habercisi gelecek'* diyor Her Şeye Egemen RAB.

bu âyetle Hz. Peygamber'in mîrâcı ve İsrâ 17/1³ âyeti arasında irtibat kurmaktadır. Daha sonra Dâvud, İsmailoğulları ve İshakoğulları arasında uzun asırlardır süregelen kurbanlık evlat ve Hz. İbrâhim'in zürriyetinin kimden devam ettiği hususunu detaylı bir şekilde ele alarak Eski Ahid'den âyetlerle bu kurbanlığın Hz. İsmâil olduğunu sağlam bir zemine oturtmaktadır. Bu bağlamda Abdulahad Dâvud, öncelikle Hz. İbrahim'den miras kalan ve eski Yahudi taş kültü olan *Misfa* üzerinden Hz. Peygamber'in *Mustafa* oluşu arasında irtibat kurarak ilginç bir bulguyu da ortaya koymaktadır. Ayrıca Tekvin 49/10⁴ âyetinde geçen *Şilo* kelimesinin uzun bir tahlilini yaparak burada bahsi geçen kişinin Hz. Muhammed olduğunu iddia etmektedir. Dâvud, Tevrat'ta ismi geçen Daniel Peygamber'in meşhur rüyasını yorumlayarak buradaki son kurtarıcının Hz. Muhammed olduğunu gerek tarihî kayıtlar gerek dîni bilgiler ışığında sağlam delillerle ele almaktadır. Mâlum olduğu üzere, Hıristiyanlar arasında bu kişinin Hz. İsa olduğu fikri kabul görmektedir. Dâvud ise, bu kişinin neden Hz. İsa olamayacağını sorduğu iki soruyla açıklığa kavuşturmuştur: 1) Eğer Hz. İsa bir insan olarak kabul edilecekse, o zaman onun dini tebliğ etme konusunda başarılı olup olmadığı tartışılmaktadır. Zira bu çerçeveden bakıldığında o, Hz. Peygamber'in sahip olduğu şâna sahip değildi. 2) Eğer Hz. İsa teslîsin üç unsurundan birisi ise, o zaman ona nasıl insanoğlu denilir? Bu bağlamda yazar, Hıristiyanlar'ın, Hz. İsa'nın Eski Ahid'deki âlâmetlerinden birisi olarak sıkça gündeme getirdikleri Mezmurlar 110/1⁵ âyetini ele alır. Abdulahad Dâvud'a

- 3 *Kulunu, kendisine birtakım âyetlerimizi göstermek için bir gece Mescid-i Harâm'dan çevresini mübarek kıldığımız Mescid-i Aksâ'ya yürütenin şanı pek yücedir. Şüphesiz o duyardır, görendir.*
- 4 *Şilo gelinceye kadar saltanat âsası Yahuda'dan, hükümlerlik âsası da ayaklarının arasından ayrılmayacaktır ve insanların itaati de O'na olacaktır.*
- 5 *Rab, rabbime dedi ki, 'düşmanlarını ayaklarının altına basamak yapıncaya kadar sağında otur.'*

göre, Hıristiyanlar yanlış tercüme yaparak bu âyette Hz. Dâvud'un ağzından nakledilen "Rabbim rabbime dedi ki" ifadesindeki ikinci rabbi Hz. İsa olarak yorumlamaktadır. Halbuki metnin orijinalindeki ilk rab "Yahve" (Allah) ikincisi ise "Adoni" (Efendi) anlamına gelmektedir. Dolayısıyla bu âyette Hz. Dâvud, "Allah Efendim'e dedi ki" şeklinde seslenmektedir. Ona göre, Seyyidü'l-mürselin (Peygamberlerin efendisi) lakabıyla da bilinen Hz. Muhammed burada bahsi geçen Efendi'dir. Yazar, yukarıda sözü edilen Malaki, 3/1 âyetini de konu bağlamında ele almaktadır. Bilindiği üzere Hıristiyanlar Eski Ahid'deki bu âyete işaret ederek, "önden gelecek yolu açan" kişinin Hz. Yahya (Vaftizci Yahyâ), gelecek kişinin ise Hz. İsa olduğu hususunda görüş birliğindediler. Yazar, İncil yazarlarının bu âyeti çarpıtarak yanlış ifade ettiklerini vurgulamakta, Hz. Yahyâ ve Hz. İsa hakkında Yahudiler'in de görüşlerini ortaya koyarak bu âyette müjdelenenin Hz. Muhammed olduğunu ifade etmektedir. Ayrıca o, Tevrat'ta sıkça söz konusu edilen gerçek ve sahte peygamberlerden de bahsederek Tevrat'ta Peygamber Yeremya tarafından ortaya konulan *gerçek peygamberin Şalom'u (İslâm'i) söylemesi ve bu söylemin de gerçekleşmesi gerektiği* (Yeremya, 28/9)⁶ âyetini bir kriter olarak kullanmakta ve bu kriterin Hz. Peygamber'in hak peygamber olduğuna işaret ettiğini birçok tarihsel ve ilmî delil üzerinden ortaya koymaktadır.

Kitabın ikinci esas bölümü ise "Yeni Ahid'e Göre Hz. Muhammed" ana başlığını taşımaktadır. Öncelikle İncil'in değiştirildiği hususu üzerinde duran yazara göre, İncil'de birçok çelişkili hikayeler bulunmakla birlikte elde olan nüshaların Yunanca tercüme olması da işi içinden çıkılmaz hâle sokmaktadır. Buna göre Ruhu'l-kuds Hz. İsa'ya vahyi

6 *Ancak esenlik olacağını söyleyen peygamberin sözü yerine gelirse, onun gerçekten RAB'bin gönderdiği peygamber olduğu anlaşılır.*

İbrânîce veya Arâmîce indirmiştir. Ancak günümüzdeki İnciller Yunanca'dır. Öyleyse ortaya şu sorular çıkmaktadır: Hıristiyanlar neden gerçek İncil'i muhafaza etmediler? Neden İncil'i yazan havariler veya yahudiler İbrânîce değil de Yunanca yazmıştır? Bu havariler Yunanca'yı kitap yazacak kadar usta bir şekilde nasıl öğrenmişti? Yazara göre eğer bu soruların cevabı Rûhu'l-kuds olursa durum daha dakarmaşık bir hâl alır. Çünkü o zaman Ruhu'l-kuds, neden Hz. İsa'ya vahyi İbrânîce getirip de diğer havarilere/yahudilere Yunanca getirdiğini de açıklamalıdır. Ayrıca her İncil'in yazarının onu neden farklı usluhta ve zaman zaman çelişkili bilgilerle kaleme aldığına sebebi de müphemdir. Daha sonra yazar, Süryanice veya Aramice İncillerdeki âyetlerin Yunanca tercümeden daha farklı anlamlara geldiğinin de üzerinde durmaktadır. Ona göre, elimizdeki İnciller Yunanca tercüme bile olmayıp Yunanca yazılmış kitaplardır. Zira Luka gibi önemli bir İncil yazarı bu bilgileri vahiy yoluyla değil, araştırıp öğrenerek kaleme aldığını daha İncil'in başında açıkça belirtmektedir.⁷ Yazar Hıristiyanlar tarafından sıkça okunan ve Hz. İsa'nın doğum müjdesi olarak melekler tarafından söylenen *En yücelerdeki Allah'a izzet ve yeryüzündeki râzı olduğu kimselerdir selâmet* (eudokia) (Matta 2/14) ilâhîyi tahlil ederek buradaki "selâmet" in Müslümanlar'a işaret ettiğini ortaya koymaktadır. Buna göre Hz. İsa, (Luka 12/49-53)⁸ âyetinden de görüleceği üzere dünyaya selâmeti getirecek olanı müjdeleyendir; kendisi selâmet getirmemiştir.

7 *Abdulahad Dâvud burada, Sayın Teofilos, birçok kişi aramızda olup bitenlerin tarihçesini yazmaya girişti. Nitekim başlangıçtan beri bu olayların görgü tanığı ve Tanrı sözünün hizmetkârı olanlar bunları bize iletiler. Ben de bütün bu olayları ta başından özenle araştırmış biri olarak bunları sana sırasıyla yazmayı uygun gördüm. Öyle ki, sana verilen bilgilerin doğruluğunu bilesin (Luka, 1:1-3) pasajına atıfta bulunmaktadır.*

8 *Dünyaya selâmet getirmeye geldiğimi mi sanıyorsunuz? Size söylüyorum ki hayır, fakat ayrılık getirmeye geldim.*

Yazara göre, İncil'in Yunanca nüshalarında geçen "eudokia" kelimesinin Yahudiler'in ana dilinde hangi kelimeye tekabül ettiğini tespit etmek oldukça zordur. İncil'in orijinal nüshası bulunamadığı için Yunanca tercümede geçen bir kelimenin asıl lisandaki karşılığını bulmak imkansızdır. Ancak kelimenin tahlili yapılarak ne anlama geldiği ortaya konulabilir ki bu kelime "şan, şeraf, senâ, övgü" anlamlarına gelmekte ve Hz. Muhammed'in "Ahmed", "Mehmed", "Mahmud" isimlerinin kök mânasıyla birebir örtüşmektedir.

Daha sonra ise, İncil âyetleri üzerinden Hz. Yahyâ'nın haber verdiği peygamberin kimliği ile Hz. Yahyâ'nın Hz. İsa hakkındaki görüşlerinin çelişkili olduğunu ortaya koymuş ve bu bağlamda kutsal ruh ile vaftiz kavramlarının derinlemesini tahlilini vermiştir. Dâvud'a göre hem Hz. İsa hem de ondan sonra havarîleri hep su ile vaftiz yapmıştır. Dolayısıyla âyette belirtilen ve gelecek kişinin Matta 13/11'de de belirtildiği üzere, *O sizi ateşle ve Kutsal Ruh'la vaftiz edecektir* sözünden maksadın Hz. İsa değil, Hz. Muhammed olduğu aşikardır. Yazar, "eğer Hz. Yahyâ'nın bildirdiği bu kimse Hz. İsa ise, neden Hz. Yahyâ'nın Ürdün Nehri'nde suyla vaftiz ettiği kimseleri yeniden ateşle ve Kutsal Ruh ile vaftiz etmedi ve Allah'ın İbrahimogulları'na vaad ettiği topraklarda putperestliği yok ederek Allah'ın hâkimiyetini ateş ve askerî güç kullanarak kurmadı?" sorusuyla okuyucuyu bahsi geçen konuya farklı bir perspektiften bakmaya sevketmektedir.

Bölümün sonunda ise Dâvud, sırasıyla "Parakelet", "Peryqletos" ve İnciller'de sıkça vurgulanan "İnsanoğlu"nun kimliği üzerinde durmaktadır. Bu bağlamda yazar, tarih boyunca Hıristiyanlar ve Müslümanlar arasındaki çatışma konularının başında gelen "Faraklit" kelimesiyle ilgili tahlillerini ortaya koymuştur ki bu bulgu, çatışma alanını ilmi delillerle açıklama ve muğlaklıkları giderme yönünden kıymetlidir. Yazarın esasen

kitaptaki esas odak noktasının İnsanoğlu (Barnaşa) kelimesi olduğunu da vurgulamak gerekmektedir. O, diğer bütün kavramları bu odak mefhum üzerinden değerlendirmekte ve bütün işaretlerin Hz. Muhammed'i gösterdiğini ısrarla vurgulamaktadır. Dâvud, Yahudi apokalipslerinde de İnsanoğlu kavramını detaylı bir şekilde ele almaktadır. O, Yahudiler'e ve Hıristiyanlar'a çok mühim olduğunu düşündüğümüz sorular sormaktadır. Yazar, "Eğer ateşli bir siyonist olsaydım hâlâ Dâvudoğlu olan bir kurtarıcı beklemlerine karşılık Yahudiler'e bu bekleyişin anlamsız olduğunu çünkü o kurtarıcının bütün delilleriyle birlikte Hz. Muhammed'in şahsında geldiğini vaaz u nasihat ederdim" demektedir. Hıristiyanlar'a ise, "Eğer beklediğiniz İnsanoğlu gerçekten Hz. İsa ise, neden önceki vahiylerde haber verildiği üzere Roma İmparatorluğu'nun boyunduğundan İsrailogulları'nı kurtarmadı ve bu kurtarıcı Hz. Muhammed oldu?" sorusunu sormaktadır.

Sonuç olarak Yahudiler, Hıristiyanlar ve Müslümanlar arasında Hz. Muhammed'in kimliği hususunda günümüzde de devam eden tartışmalar göz önünde bulundurulduğunda Abdulahad Dâvud'un bu eseri dinler tarihi alanında kıymetli kaynaklardan birisi olarak karşımıza çıkmaktadır. Zira yazarın zengin dilbilgisi, önceki kitaplara hâkimiyeti ve işlediği her konuyu her üç dinin kutsal kitabı üzerinden mukayeseli şekilde ele alması eseri bilimsel kategoride de değerli kılmaktadır. Bununla birlikte, yazarın eserinde bazı argümanlarını teyit etmek için Barnabas İncili'ni de kaynak olarak kullanması ve yaklaşımlarından anlaşılacağı üzere bu İncil'deki âyetlerin doğru olduğundan tam anlamıyla emin olması dikkat çekmektedir. Zira bilindiği üzere, yapılan bazı araştırmalara istinâden Barnabas İncili bilim dünyasında 16-17. yüzyıla tarihlenmektedir. Bunun en önemli etkenlerinden birisi ise bu İncil'in daha önce-

ki yıllarda bilinmemesi ve Avusturya Milli Kütüphanesi'nde bulunan yegâne İtalyanca yazma nüshasının özelliklerinin bu tarihlere işaret etmesidir. Ayrıca Barnaba'nın havari-lerden olup olmadığı hususu da Hıristiyanlık tarihi boyunca önemli tartışma konularından olmuştur. Pavlus'la birlikte mesajı yayan kişi olması hasebiyle İncil'de Pavlus, ilk dönem Hıristiyan apolojistlerden olan İskenderiyeli Clement gibi isimler tarafından havari olarak kabul edildiği ise bir gerçektir. Bununla birlikte, Barnabas İncil'ni Hıristiyanlık tarihi hakkında kesin bilgi veren bir İncil olarak değerlendirmek de mümkün değildir. Her ne kadar bazı araştırmacılar bu İncil'in 5. yüzyılda Papa Gelasius'un "Gelasyan Kararnamesi"nde isminin geçtiğini belirt-seler de bu Barnabas İncili ile 16-17. yüzyı-la tarihlenen ve Abdulahad Dâvud'un atıfta bulunduğu Barnabas İncili'nin aynı oldu-ğunu ortaya koyabilecek deliller de yoktur. İçeriğindeki bazı tarihsel hatalar Barnabas İncil'nin tarih perspektifinden de yüzde yüz doğru bilgileri sunmadığı hususundaki şüp-heleri desteklemektedir. Ayrıca bu İncil her ne kadar İslâmî geleneğe yakın bir yaklaşım sunsa da gelenekle bağdaşmayan yönleri de bir hayli mevcuttur. Bu bağlamda, yazarın Barnabas İncil'ne dayandırarak teyit ettiği hususları ihtiyatla karşılamak gerekmektedir. Bilim ışığında bu İncil'in aslı nüshalarına ulaşılmadığı sürece konu müphem olmaya devam edecektir.

Bununla birlikte, Abdulahad Dâvud'un kendi-sinin de vurguladığı gibi iddialarını mantıklı, tutarlı ve ikna edici yöntemle ele alması her üç semâvî dînin "Hz. Muhammed'in son pey-gamber olduğunu kabul etme" yönüyle orta noktada buluşabileceğini ortaya koymaktadır. Zîrâ hem Yahudiler hem de Hıristiyanlar tah-rif olunmuş kitapları üzerinden Müslümanlar ile asırlar boyunca Hz. Peygamber'in hak pey-gamber olup olmadığı hususunda münakaşa hâlinde olmuştur ve olmaktadır. Onların

beklenen Mesih ve beklenen Peygamber ile ilgili argümanlarını desteklemek için Eski ve Yeni Ahid'den ortaya koydukları âyetlerin sonradan Hıristiyanlık'tan İslâm'a ihtidâ eden eski bir papaz tarafından titizlikle ve İslâmî bir nazar ile incelenip değerlendirilmesi ve bunca tahrife rağmen hâlâ işâretlerin Hz. Muhammed'i gösterdiğini delillendirmesi dikkata şâyândır. Bu eser, taassubdan uzak ve hakikatin peşinde olan her din mensûbunu, objektif ve insafı bir okumanın ardından, zihninde hiçbir kuşkuyla yer kalmaksızın Hz. Muhammed'in son hak peygamber olduğun-dan yana bir neticeye ulaştıracaktır.